

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cibus Electvs Sive Instrvctiones Sanctae De vita sanctè
traducenda& inter pios sanctósque affectus concludenda**

Elffen, Nicolas

Coloniae, 1667

Instructio II. Ars meditandi, unà cum septem meditationibus pro septem
diebus hebdomadæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55232)

INSTRUCTIO SECUNDA.

Ars meditandi unà cum septem meditationibus pro septem diebus hebdomadæ,

§. 1. *Quid & quotuplex oratio?*

HÆc utilissima juxta ac prorsus necessaria quæstio principio resolvenda est, ut natura & affectus meditationis ex fundamento eruta fiat perspectior. Oratio itaque in genere aliud non est, quàm devota mentis elevatio in Deum, vel clarius, est familiare colloquium, quod homo instituit cum Deo, vel tanquam filius cum Patre, vel sponsa cum sponso, rogando eum, ut quicquid vel animæ vel corpori noxium est, propitius avertere, & quicquid in rebus vel temporibus, vel æternis necessarium ac salutare, benignè largiri dignetur. Hoc autem pium orantis colloquium dupliciter institui potest, vel Ore, aliisve signis exterioribus, & dicitur oratio vocalis, vel mente tantum interior & affectu, & vocatur meditatio & oratio interior. Vocaliter orat, qui pia & sancta quæcunque verba cum motu labiorum ac linguæ depromit decantatve. ubi tamen advertendum est, ad hoc ut prolatio ejusmodi verborum sit vera oratio, non sufficere nudam prolationem ore factam, sed necessariam quoque esse mentis ad eandem advertentiam & auscultationem, quantum quidem humana fragilitas patitur, ne Deus nobis obiciat & improperet illud *Isai. 29. v. 13.*

*Hic populus labijs me honorat, cor autem eorum
procul est à me.* Atque ut eiusmodi oratio cum
majori fructu perficiatur, requiritur 1. At-
tentio, ut vel ad sensum verborum adver-
tas, vel aliud interim devotum mysterium,
v.g. passionis Christi, animo ruminas, vel ad
ipsa saltem verba attendas, ut rectè & di-
stinctè pronuncientur. 2. Reverentia, quam
assequeris, si oculos vel modestè clausos te-
neas sine ulla circumvagatione, vel in piam
aliquam iconem, vel expositum in altari ve-
nerabile Sacramentum, vel in apertum ante
te precatorium libellum devotè conijcias: si
manus aut reliquum corpus inordinate non
motites, si genua flectas &c. 3. Tarditas si-
ne præcipitantia, ut tantum saltem moræ
tribuas verbis tuis, quæ cum Deo facis, quan-
tum impendere soles, si quando cum viro
aliquo in auctoritate constituto, uti cum
Principe aliquo vel rege loquendum tibi est.
Cave etiam, cum in templo versaris, ubi
plures sunt præsentés, ne ore sibilés, aut
alium editiorem edas sonum, quo alios in
oratione turbes, aut aliam quamvis quo-
cunque inconcinno gestu ac habitu mole-
stiam aut fastidium crees. 4. Puritas, ne
quid inter orandum interveniat, quod deli-
cti culpam mereatur, uti sunt distractiones
voluntariæ, vel negligenter repulsæ.

Meditatio sive oratio interior est, quâ in-
teriores solum animæ rationalis potentia si-
ne mo-

ne motu labiorum & linguæ, aut exteriori quavis prolatione verborum circa Deum & divina mysteria exercentur, cum collo- cutione interna & familiari cum Deo de re- bus spiritualibus & æternis, quam orandi rationem Christus ipse Samaritanam docuit Joan. 4. v. 24. Quando interroganti huic de loco orationis in hæc verba respondit: *Spi- ritus est Deus, & qui adorant eum in spiritu & veritate oportet adorare.*

§. II. Quid Meditatio sit, prolixius declaratur.

VT melius intelligatur, in quo meditatio consistat, sciendum est & tanquam fun- damentum, supponendū, tres esse in anima hominis potentias, videlicet Memoriam, In- tellectum & Voluntatem. per memoriam reminiscimur præteritorum, & ea etiam quæ adhuc futura sunt, nobis repræsentamus: per intellectum circa ea, quæ memo- ria obiicit, variè discurremus, & ratiocina- mur, & quævis pondere ac momentis suis expendimus & ponderamus; per volunta- tem denique ea, quæ perpenſa sunt, vel am- plectimur vel reiicimus, prout aut bona aut mala esse deprehensa sunt. Jam verò & ad bonum & ad malum tribus istis facultatibus uti possumus, exempli gratia: ante medium annum aliquis alteri injuriam intulit, & gra- viter ejus honorem & famā læsit: id primò memoriæ occurrit, *Et ecce,* tacitus inquit;

nubulo iste ante medium annum tali me calumniâ
 perstrinxit, & mox exactius singula expen-
 dens examinatis omnibus adjunctis. Itane
 verò! cogitat, iste homuncio, cui tantum boni
 prestiti, quem tot cumulavi beneficiis, hoc mi-
 hi facit! tam importunis me laceſierit verbis,
 tam injuriosis, idq; in presentia tot hominum
 honestissimorum &c. ac denique perversa sub-
 sequitur voluntas. Non feram, non patiar,
 par pari referam, non sic abibit inultus. Ecce
 speciem meditationis, sed pessimæ: è con-
 tra itaque si simili ratione exercentur ea-
 dem tres animæ facultates circa mysteria fi-
 dei, veritates divinas & Evangelicas, &
 quancunque aliam materiam piam & spi-
 ritualem, quæ ad Dei gloriam & animæ sa-
 lutem referatur, pia, sancta, laudabilis ac
 salutaris meditatio est: exemplo rem de-
 clarabo. Sit instituenda meditatio de cruci-
 fixatione & morte Christi, primum exercen-
 da est memoria & ob animum ponenda ipsa
 historia sive mysterium, consultum etiam
 est & utilissimum circa illud elicere actum
 fidei cum proteratione, quod firmissime
 illud credas ob Dei infinite sapientis & ve-
 racis auctoritatem & revelationem, paratusq;
 sis pro eo articulo vitam & sanguinem si o-
 pus sit, profundere. Tum sequatur discursus
 intellectus, expendendo & discutendo om-
 nes circumstantias crucifixi & morientis
 Christi, ut quis sit qui patitur & moritur?
 nempe

nempe

nempe unigenitus Dei filius: quo loco? in monte calvariae: quo tempore? in solemnitate Paschae, in meridie: quanti sint & quam multiplices dolores & cruciatus, quos tolerat? maximi & ineffabiles: quinam sint persecutores & tortores? Judaei, gentiles, Caeodæmones: pro quibus moritur? pro nobis hominibus, pro amicis & inimicis, ipsis etiam crucifixoribus, carnificibus & tortoribus: quo affectu? ferventissimi amoris & desiderij adhuc plura patiendi: quænam in hac morte ejus elucescant virtutes? plurimæ & excellentissimæ, videlicet obedientia, patientia, humilitas, paupertas, amor Dei & proximi &c. quomodo se in hoc actu gerit Beatissima Virgo Dei Mater Maria? tristissima & afflictissima est, & amara facta est contritio ejus, at simul tamen constantissima & in Dei voluntatem resignatissima? quis fructus mortis Christi? redemptio totius humani generis.

Hujusmodi circumstantiæ vel omnes vel aliqua, in quibus majorem quis percipit devotionis gustum & spiritualem fructum, expendendæ & ruminandæ sunt, interim etiam adjungere licet pulchram aliquam aut similitudinem aut ex sacro codice depromptam sententiam, aut SS. Patrum testimonium, quæ materiam præsentem magis dilucidant atque confirmant, & inftar apud argumentoræ ex floribus divinorum mysteriorum tam

diu exugere succum debes, donec intellectus convincatur, & ad pium aliquem atq; debes, ardentem affectum inflammetur voluntas, quæ tum demum & ipsa suo fungetur munere, & diversarum virtutum eliciet actus, bona concipiet proposita, ac pijs & ferventibus insistet affectibus. Ejusmodi autem affectus nunc dirigentur ad Deum, quem ex toto corde diligere, cui se totum committere, in quo solo spem suam ponere, quem ob bonitatem & pulchritudinem suam magnificare & laudare, cui ob præstita nobis beneficia reddere gratias, cujus sanctissimam implere voluntatem oportet: nunc ad proximum referentur; ut illi in necessitatibus, quæ temporalibus quæ spiritualibus pro virili opitulari, & salutem ejus tum animæ tum corporis procurare & promovere, illi ad omne bonum prælucere exemplo, illum amare, quantumvis inimicum & infestum, ipsius defectus & onera æquo animo tolerare &c. desideremus & proponamus. Alias ad nos ipsos ordinabuntur, ut cum odium nostri ipsorum excitamus, certa poenitentiae & mortificationis opera suscipimus, dolorem de peccatis concipimus: ob vilitatem & nihilum nostrum confundimur & erubescimus: proponimus emendationem vitæ; statuimus sectari impofterum maximam conscientiae puritatem, exercere heroicorum virtutum præstantissimarum actus &c.

In hisce itaque, quæ diximus, consistit tota ratio & ars meditandi, hoc est orare interiorius, nimirum tres illas animæ potentias exercere circa mysterium aliquod divinum, ejus per memoriam reminisci, per intellectum circa illud discurrere & adjuncta ejus enucleatè perscrutari, ac denique per voluntatem pia & salutaria excitare desideria, affectus & proposita. Et hujusmodi oratio Deo imprimis grata, animæ salutaris, atque idcirco à viris probis ac sanctis & perfectionis ac virtutum studio deditis semper in usu ac flore fuit, quemadmodum & de se restatur Apostolus. 1. Cor. 24. v. 15. *Orabo Spiritu, orabo & mente: psallam Spiritu, psallam & mente.*

§. III. Quo pacto se se ad meditationem die antecedente preparare oporteat.

I. **C**onservanda est conscientia pura & integra; & à noxis etiam venialibus immunis & libera, hæ enim sunt instar Scabiei, quæ cœlestem absterret sponsum, quo minus ejusmodi animam amplexetur & exosculetur. Sunt velut pulvisculus, qui quantumvis exiguus oculorum tamen aciem obtundit ac lædit, & quo minus eam in rerum divinarum contemplationem intendat, impedit: Scriptum est: *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.* Matt. 5. v. 8.

II. Edomandæ sunt passionēs, & pravi animi affectus iræ, invidiæ, superbiæ &c. *hæc*

nim etiam tempore orationis mentis tranquillitatem interturbant: notum est, quando aqua vivarii aut piscinæ limpida & quiescens sunt, oculos nostros ad fundam usque penetrare, nec minimos etiam pisciculos aciem eorum effugere, at cum turbantur aut ventis agitantur, nullos omnino comparere pisces; ita prorsus cum animo comparatum est, quando ille passionibus inordinatis inquietatur capax non est ad cōtemplandas & percipiendas veritates divinas, & cum propheta lamentari cogitur. *Turbatus est à furore oculus meus. Ps. 6.8.*

III. Nunquam effundendum est cor ad res terrenas & sensuales; sensus quoque exteriores ab omni inordinatione custodiendi sunt, præsertim oculi, aures & lingua, in quo tenenda est regula præscorum Patrum, quorum effatum erat, *hominem orationis studiosum oportere cæcum, surdum ac mutum esse.*

IV. Vesperis, priusquam incumbatur, tardè ac consideratè prælegenda est materia si-ve puncta meditationis ex aliquo libello, & inter legendum danda opera, ut omnia rectè intelligantur, & prævidendi etiam sunt affectus congruentes, qui ad quodvis punctum excitentur, ac denique quantum humana fragilitas permitrit, elaborandum est, ut memoriâ retineantur.

V. Postquam incubuisti &, ad quietem te composuisti, rursus futuræ meditationis puncta

puncta quàm brevissimè recole, ac simul Angelum tuum tutelarem roga, ut te præstituto tempore excitare dignetur, illi vicissim promittendo, quod vocem ejus audire & ad datum signum continuò deserere lectulum ve'ris. Ac deniq; ut in modo vespertinas persolvendi preces edoctus es, complicatis ante pectus in modum crucis brachiis dic: *In vulneribus amantissimi sponsi mei Iesu & in sinu dilectissimæ matris meæ Mariæ dormiam & requiescam.*

§. IV. *Quid ipso meditationis die manè ante ipsam præstare oporteat.*

I. **Q**uamprimum tempus surgendi advenit, nihil cunctare, sed sine ulla mora de lecto consurge, angelico tuo excitatori obsecundans, alioquin enim de cætero non excitabit, ne actum apud te agat.

II. Mox omni studio cor tuum ad Deum dirige & ipsi primitias cogitationum tuarum offer: nullas admitte de rebus terrenis phantasias, aut imaginationes, alioqui te ad meditationem ipsam comitabuntur & ad finem usque tecum perstent. Primæ cogitationes tuæ post formatu signum crucis possunt esse illa verba Apost. *Humiliavit semetipsum Dominus noster Iesus Christus, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis Phil. 2. v. 8.* & mox tecum statue in sequentem modum. *Hodie amore Iesu mei & ad ejus exemplum serviam Deo caelesti Patri meo in humilitate pa-*

te pa-

te patientia, obedientia, & plenissima observatione mandatorum & inspirationem ejus usque ad defatigationem corporis & anima mea.

III. Revoca in memoriam meditationem & puncta ejus brevissimè recolle & ardens excita desiderium eam rectè instituendi, tum vestes indue, & preces matutinas juxta instructionem supra datam persolve.

IV. Quod si meditationis puncta tibi excidissent, ne turbare, sed post absolutas preces matutinas ea relegere, imò etiam durante meditatione licebit tibi ante te librum explicare, ut si fortè memoria defecerit, inde juvari possis; nam & hoc de S. Theresia memoriae proditur, quod multis annis sub meditatione uti libro coacta fuerit, nec sine eo meditari quicquam potuerit, postmodum nihilominus ad sublimissimum orationis interioris & contemplationis gradum post tam diuturnam desolationem à benignissimo Deo evecta est.

V. Cum hora meditationis instat, aquâ lustrali te consperge & immotus paulisper consistens considera per unum circiter pater noster, quo pacto Angelus ceterisque tui tutelares & divi patròni, ac sancti omnes cum Beatissima Virgine ac Deo ipso te contemplantur de cœlo, & vehementer optent ut instantem meditationem quam perfectissimè instituas, & mox uno alterove passu progressus profundissimâ inclinatione corporis

poris venerare imaginem matris tuæ Deiparæ, ac denique cum viva fide & interiore adoratione præsentis Dei in genua proolvere, & quàm demissimè usurpa illud Patriarchæ Abrahamæ: *loquar ad Dominum meum, cum sim pulvis & cinis.* gen. 18, 27.

§. V. *Quid in ipsa meditatione faciendum.*

Meditatio quatuor constat partibus, quæ sunt oratio præparatoria præludia, consideratio punctorum cum congruentibus affectibus & colloquium.

I. Itaque est oratio præparatoria, quæ gratia petitur rectè & cum debita devotivæ, attentione & fervore meditandi, quæ vel propriis verbis concipitur, vel jam alias concepta usurpatur, qualis est quæ sequitur: *Ecce, Deus meus, hic sto in conspectu tuo. licet illo undequaque indignissimus & accensus, te magis magisque amandi atque laudandi desiderium, cupio quàm perfectissime instituerem præsentem meditationem meam, sed ex me nihil possum, nec quod magis dolendum est, ob antecedentem negligentiam meam ullo modo dignus sum, quem tu adjuves gratiâ tuâ, sed respice in faciem Christi tui & merita dilectissimæ matris ejus & omnium sanctorum & miserere mei, per efficacem gratiam tuam trahere memoriam meam ad te, ut nihil cogitet nisi te: illumina intellectum meum, ut nihil scrutetur nisi te: inflamma voluntatem meam, ut tui solius amore inardescat ex hoc nunc & usque in sæculum. Amen.*

II. *Quem.*

II. Quemadmodum Concionatores & oratores in principio dictionis suæ brevi aliquo utuntur exordio & præfatione, ac tunc demum ad ipsam orationem progrediuntur ita & in principio amorosi hujus cum Deo colloquii brevis aliquis ingressus & præambulum præmittendum est, & quidem cum de historia aliqua meditatio instituitur, triplex præludium præmitti solet, in primo strictim percurritur ipsa historia. v. g. Christus Dominus meus in monte Calvariæ tribus clavis crucifigitur; tum in altum extollitur, & ita sublimis pendet tribus integris horis coram innumerabili hominum turba, ac denique morte defungitur in summa paupertate, cruciату & ignominia. In altero imaginatio certo loco affigitur. v. g. imaginando libi & ad vivum representando ipsum montem Calvariæ & pendulum in eo de cruce Christum Dominum, ac circumstantem turbam, ad eum modum quo depingi illa solent. In tertio gratia postulatur præsens mysterium ut par est, expendendi & congruentes affectus excitandi. Quod si non de aliqua historia, sed alia quadam veritate habenda est meditatio, ut de morte, judicio &c. duplex sufficit præludium, alterum, quod imaginationem loci, alterum, quod postulationem gratiæ complectatur.

III. Absolutis quæ brevissimè ad spacium unius aut alterius miserere præludijs ad ipsa
 pun.

puncta progredere, & ad singula exerce memoriam intellectum & voluntatem, prout jam supra declaratum est. forma discursum materiæ subjectæ congruentem, & accommodatos elice affectus, cum propositis practicis in tali ac tali occasione exercendis (occasionibus tamen ejusmodi obijciendis non diu immorandum est, ne animus ad alia abstrahatur) & memor infirmitatis atque inconstantia tuæ, quâ sæpe multa bona proponis & pauca præstas, gratiam divinam in colloquio implora, & hæc est.

IV. Pars, colloquium, in quo caeleste postulatur auxilium opere complendi ac perficiendi, quod cognovisti & in conspectu Dei præstare decrevisti. Et si placet, non unum solum sub meditationis finem, sed plura post singula puncta institui possunt, unum ad Angelum custodem, alterum ad Beatissimam Virginem: tertium ad Christum, quartum ad sanctissimam Trinitatem, ac denique meditatio terminatur dicto, *Pater noster* &c.

§. VI. Quid absolutâ meditatione præstandum.

I. **F**initâ oratione obambulando successum ejus examina, & quo modo præludia, discursum, affectus & colloquia institueris, expende: si bene successerunt omnia, age Deo gratias, dictâ semel doxologiâ: *Gloria Patri & Filio* &c. sin aliquam admisisti negligentiam vel culpam, dole cum proposito defe-

defectum hunc aliis piis exercitiis refarciendi.

II. Sæpius per diem animo recolle & renova, facta in meditatione proposita, reminiscendo simul perspectarum veritatum & principiorum, ex quibus ad ea concipienda motus & incitatus es.

§. VII. Documenta quadam meditantur perutilia.

I. Fixum & statutum habeas meditationis tempus, & locum; & tempus quidem opportunissimum est matutinum statim à somno, priusquam alias occupationes aggrediare, & minimum durabit per semihoram, melius autem per horam. locus, quò est quietior & à turbis omnibus segregatior, hoc est commodior & convenientior.

II. Materia consueta meditationis potest esse exemplo magnorum sanctorum, historia vita & passionis Christi, & hanc ob causam in sequentibus septem meditationibus pro totidem hebdomadæ diebus pro materia earundem præscripta sunt præcipua Christi patientis mysteria, & quævis meditatio in quatuor puncta distributa est, eaque tam fertilia, ut facile uno etiam alterove puncto præstitutum tempus impleri possit.

III. Si in uno aliquo puncto satiatur animus & desideratum percipit devotionis gustum, ne festines ad alia, sed illi immorare ad finem etiam usque meditationis, & tunc alio

tem.

tempore reliqua puncta expendi possunt.

IV. Inter discurrendum ne sublimes lectare conceptus, aut phalerata quære verba, quò simplicius conversaberis cum Deo, hoc ipsi eris gratior, quia cum simplicibus est sermocinatio ejus. plus etiam temporis tribuendum affectibus & propositis, quàm discursibus & ratiocinationibus, quia illi plus apud Deum meriti, apud animum tuum plus utilitatis & necessitatis habent.

V. Quia meditatio efficacissimum & præstantissimum medium est ad extirpanda vitia & inferendas necessarias virtutes, hinc ordinariè & quantum fieri potest meditationem tuam diriges ad illud vitium superandum, circa quod magis impingere, & eam virtutem assequendam, in cujus exercitio plus difficultatis percipere consuevisti. immò quotiescunque generatim in pia aliqua desideria effervesces placendi Deo, expiandi peccata, sectandi perfectionem, mox ad particulare illud vitium & virtutem descende, & circa hæc opere ipso ostende, quàm seria & efficacia fuerint antecedentia generalia desideria tua.

VI. Quantum ad exteriorem corporis habitum & compositionem attinet, ad eam te compone, quam ad interiorem devotionem & attentionem noveris tibi expeditiorem: communiter melius est genibus flexis, aut rectè stando orare, quàm sedendo, quod si ta-

men in flectendo sentias difficultatem, non prohiberis sedere. vide interim, ne alicubi acclineris, & cum debita reverentia & modestia confideas in eo situ & habitu corporis, quem assumeres cum Rege aliquo aut magnate locuturus, qui conscius infirmitatis tuæ te coram se considerare iussisset, Quod si quoque depredendas, modestam aliquam inambulationem ad melius ac devotius ræditandum expedire, nec ista tibi interdicitur, modo in tali locosis, ubi aliorum nemini aut offendiculum aut impedimentum adferas.

VII. Manus quoque quantum fieri potest, inter orandum immotas tene, & à fricando etiam, quantumvis ex pruritu aut morsu unguis molestiam sentias, cohibe, hæc quidem exigua sunt victoriolæ, ex diuturna tamen & continua earundem frequentatione ingentes meritorum ac gloriæ cumuli reponuntur in cœlis, & æque Deo accepta sunt, ac bini isti denarii à paupercula vidua relati in gazophylacium.

VIII. Tunc bene successisse meditationem crede, cum novam aliquam veritatem animæ salutarem perceperis, & firma atque efficacia conceperis proposita certam aliquam exercendi virtutem, aut extirpandi vitium vel imperfectionem, licet suaviter nullam aut sensibilem devotionem ac gustum sentias, immò etiam si suggestionem aliquam aut tentationem virtuti illi contrariam sed

involuntariam & quam continuò represseris, expertus fueris.

IX. Consuesce in meditatione, quemadmodum & in aliis devotionis exercitiis nunquam Deum etiam vel levissimè offendere, quod fiet si sex sequentes negligentias sedulo cavere studeas. 1. nunquam sine præmissa debitâ præparatione & non prælectis priùs punctis, etiam si jam ante satis perspecta videantur, ad meditationem accede. 2. nullas sciens volens admitte distractiones. 3. nec oculos conijce in rem non necessariam. 4. nec tardus ac remissus sis in repellendis ijs, quæ se contra voluntatem ingerunt, mentis evagationibus. 5. nunquam tempus meditationi præfixum decurta. 6. nunquam sis minus modestè ac reverenter compositus quo ad situm ac habitum corporis, ut si inurbane ac rusticiter aut mensæ aut oratorio brachiis incumbas &c. Eam minimùm decet esse corporis tui compositionem in qua te repente deprehendi à superiore tuo vel alio quovis alicujus authoritatis viro non erubesceres.

§. VIII. Documenta alia à P. Nicolao Lancicio data pro tempore ariditatis & desolationis.

SI non es, tibi conscius ullius negligentia paulò ante commemorata etiam si toto tempore nullam sentires consolationem, sed perpetuis impetereris distractionibus involuntariis, aut tentationibus, etiam si senti-

res cor aridum instar lapidis, noli ob hanc rem triftari, sed perfifte in oratione, & luctare cum distractionibus, talis enim oratio valde utilis & meritoria est, quia confert ad humilitatem, cum sensibilibus devota sæpe præbeat occasionem superbix & vanæ gloriæ: quia in tali oratione exercetur heroica fortitudo, dum æquo animo sustinentur infestationes dæmonis vel naturæ & non obstante impetu distractionum & tentationum homo in oratione sua perfistit, quia major amor erga Deum ostenditur ob perseverantiam in colloquio cum Deo, etsi affligatur à dæmone per distractiones & tentationes. An non majorem meretur laudem Miles pro rege suo excubans sub dio & solis æstum, imbres ac nives pro eo sustinens, præ illo, qui in palatio illi assistens similia non patitur?

II. Quod si, repellendo solâ mente distractiones sine nutu & motitatione capitis illæ non recedunt & ariditas durat, & nulla pia cogitatio occurrit circa puncta meditationi præparata, hoc modo procede: 1. humilia te coram Deo, & agnosce, quòd indignus sis, qui devotè ores, & quòd ob peccata tua dignus sis, ut ea in te puniantur hac ariditate & inquietudine. 2. age Deo gratias, quòd hac ratione te humiliet & puniat peccata tua, ut minus habeat, quod in altera vita pœnis afficiat, 3. roga Deum, ut à te ariditatem

tem illam auferat. si ad suam majorem gloriam conferat, ei que magis sit placitum minus, offer te Deo ad supportandam talem ariditatem per totam vitam, dummodo tibi det gratiam efficacem illam sine peccato ullo, sed potius cum Dei gustu sustinendi.

III. Contra occurrentes distractiones interiorius in animo concipe displicentiam & aversionem, nec opus est aut caput movere aut ullum corporis membrum, satis enim est sola mente nolle præbere consensum.

IV. Quando vel morbus vel magna defatigatio corporis aut capitis non permittit te meditari, & discurrere circa puncta præparata, ut dum es in itinere aut ambulas & simul ad alia te oportet attendere &c. Sic age: primo quadrante adora divinam majestatem & in cælo & in omnibus mundi partibus præsentem, secundo te humilia coram Deo, agnoscendo te vilissimum & indignissimum omni bono ob peccata tua, & simul de ijs dole, eaque detestare, & cavere propone ob Deum summè & super omnia amatum, dicendo sæpe: Deus propitius esto mihi peccatori. Tertio quadrante age Deo gratias pro omnibus beneficiis tum communibus, tum particularibus Christi Domini humanitati, beatissimæ Virgini & omnibus aliis sanctis ac tibi denique concessis & adhuc concedendis in æternum. Quarto denique offer de vine majestati spiritualiter corpus & sanguinem

nem Domini nostri Jesu Christi & merita
ejus in laudem & gloriam Dei, in gratiarum
actionem pro beneficiis perceptis & perci-
piendis: in impetrationem rerum tibi & alijs
necessariarum vivis & mortuis, & in satisfa-
ctionem pro peccatis tuis. Et his actibus ad-
de oblationem verborum tuorum & bono-
rum propositorum alias à te factorum, id-
què in unione meritorum Christi, Sanctissi-
mæ Matris ejus & cælitum omnium; ac de-
niq; commenda Deo præsentem necessitates,
tùm Ecclesiæ, tum regni aut provinciæ civi-
tatis, domicilij in quo habitas, tum ami-
corum & eorum omnium qui se commen-
dantur orationibus tuis, vel pro quibus ora-
re teneris.

MEDITATIONES SEPTEM
DE CHRISTO PATIENTE
Pro septem hebdomadæ diebus.

MEDITATIO PRIMÆ
De gestis in ultima Cœna.

Penitum 1. Christus cum discipulis suis
manducat agnū paschalem & accuratissi-
me obiervat omnia, quæcunque in lege Mo-
saica de agni paschalis esu præcipiuntur, vi-
delicet, ut edatur assus igne, cum lactucis
Sylvestribus, præcinctis lumbis, calceatis
pedi-

pedibus, cum baculo in manibus. Quanta est exterior Domini tui modestia & reverentia? quam devotis cogitationibus atque affectibus inardescit cor ejus, dum edendo paschalem hunc agnellum seipsum æterno Patri suo offert, in holocaustum pro peccatis tuis? disce perfectè observare mandata legis novæ & Ecclesiæ, quæ & utiliora ac perfectiora sunt ceremoniis Mosaicis. Dilce, quæ exteriore reverentiâ & interiore devotione te oporteat perficere quodcunque opus pietatis.

Punctum. II Christus surgit à cœna, & depositis vestimentis præcingit se linteo: mittit aquam in pelvim: lavat pedes discipulorum suorum, & exosculans eosdem linteo abstergit. Sedulo expende, quis sit, qui lavat pedes? scilicet suprema divina atque infinita Majestas. quibus? vilibus piscatoribus, & inter eos infestissimo inimico & Proditori suo Judæ. quomodo? humanissimè, studiosissimè, ferventissimè, amore & desiderio majoris ac majoris humiliationis. qua de causa? ut te doceret profundissimam humilitatem, vide, quomodo huc usque hanc Domini tui abjectionem imitatus fueris. & firmiter statue, superbiam tuam strenuè deinceps edomare, & in officiis abjectis atque humilibus te sedulo exercere, heroicumque concipe desiderium te semper & ubique quam potes profundissimè coram

omnibus demittendi abijciendique.

Punctum III. Christus instituit sacrosanctum Eucharistiæ Sacramentum. O quam excellens & eximius actus Charitatis Servatoris tui Jesu, qui, dum mundus eum ad necem quærit, ipse vicissim mundo tribuit non Angelum, sed semetipsum, nec ut antè in Magistrum & fratrem, sed in cibum hominum. In communiõne itaque accipis totum Christum: Divinitatem cum omnibus suis attributis: animam Christi, in qua est plenitudo omnis gratiæ & infinita merita: Sacratissimum corpus ejus, thaumatargas illas manus tot miraculorum effectrices, divinum os illud, quo edocuit Evangelium salutis. Adora illum, & mirare excessivam illam liberalitatem Christi tui, gratum te redhibe verbo & opere, ac vide, ut deinceps & corpore & animo, animæ & membris Jesu tui te conformes.

Punctum IV. Perpende effectus communionis: videlicet, mutat hominem in Christum: extirpat vitia: minuit tentationes, auget virtutes. Post unicam susceptam sacram synaxim oporteret te in virum Sanctum evadere, & ecce toties eam frequentasti & in iisdem adhuc hæres imperfectionibus, quid causæ? fortassis in statu peccati lethalis accedis? fortassis minùs sincerè te accusas de noxis venialibus, nec eas debite per sacram exomologesin expias? fortassis requisita de-
est

est preparatio, reverentia & devotio? quicquid sit, emendandum est.

MEDITATIO SECUNDA.

De actis in horto & monte Oliveti.

Punctum 1. Expende, quâ ratione Dominus tuus oret in horto: 1. quantumvis defessus tum ex lotione pedum, tum longo illo sermone, quo extremum allocutus est discipulos suos: quantumvis tristis & debilis, orat nihilominus. quàm tu levi de causa intermittis consuetas tuas devotiones & pia exercitia? ubi tu tempore afflictionis consolationem quæris? apud Deumne, an verò apud homines? 2. Christus orat solus & separatus à discipulis. quàm tu diligentiam adhibes, ut oratio tua sit attentata? 3. Christus orat cum summa reverentia, provolutus in genua, imò & facie in terram prostratus: Si hoc filius Dei, quid te par est facere, o peccator & vilis terræ vermiculus? 4. Christus orat confidenter, propterea dicit: Pater mi. quam tu adhuc infirmus es in fide? 5. Christus orat perseveranter in tertiam usque horam, & ferventer ita, ut inter orandum sanguineo etiam sudore perfundatur, quam tu in orando inconstans & frigidus es? 6. Christus in oratione resignatus est, ut illa ejus verba testantur *Matt. 26. 39.* Pater si possibile est, transeat à me calix iste, veruntamen non mea, sed tua voluntas fiat. Si Christus ad Calicem tam amarum sponte

se offert, & paratus est obedire Patri suo usque ad mortem crucis amore tui, vide ad quid te vicissim ex amore ipsius offerre conveniat, & omnem tuam pervicaciam & inobedientiam emendare stude.

Punctum II. Dominus tuus extremum tristatur, Evangelistæ tristitiam ejus appellant pavorem, tadium & agonem, ipse Christus *tristis est*, inquit, *anima mea usq; ad mortem*. At cur hoc? cur Jesus gaudium illud Angelorum ita vehementer angitur & contristatur? duabus potissimum de causis: altera est, quod ad vivum sibi ob animum atque imaginationem proposuerit omnia & singula tormenta & opprobria, quæ vel in tenerrimo suo corpore, vel in excellentissima sua persona toleraturus erat, unde inter partem ejus superiorem & inferiorem acris nascebatur certamen, ita ut sanguis etiam instar sudoris vi angustiae per poros protruderetur, vicit nihilominus pars superior & de inferiore triumphavit. Disce & tu vincere teipsum, pugnare & resistere etiam usque ad sanguinem. Altera tristitiae causa erat, quod cognoverit & quasi praesentia intuitus sit omnia & singula totius mundi peccata eorumque multitudinem ac gravitatem intimè perspexerit, etiam tuorum. Quod quidem gravissimum onus totum illi incubuit, & notitia ejusdem sollicitum illum tenuit usque ad mortem, & ruborem incussit usq; ad

ad

ad sanguineum sudorem. Disce hinc peccati gravitatem, & cum ita de sceleribus alienis coneratur Christus, tua propria deflere & detestari.

Punctum III. Judas osculo tradidit Dominum suum. ubi expende immensam Christi erga hunc Judam humanitatem & mansuetudinem, amici nomine compellat proditorem suum: amice ad quid venisti: nec osculum recipere ab illo refugit, & cor ejus induratum amoris & gratiæ, igne emollire conatur. Disce hinc, qua te ratione alloqui oporteat inimicos & persecutores tuos, & eos velut optimos amicos amore & favore prolequi, præsertim, cum multiplicem tibi occasionem præbeant augendorum apud Deum meritorum tuorum. Expende vicissim obstinationem & pervicaciam Judæ, qui tot Domini sui tam officiosis & blandis obsequiis & amoris argumentis, quæ cum in horto, tum antè in cœna illi exhibuit, emolliri non potuit, quin potius cum maledictis & sceleratis Judæis omnem in capiendo piissimo Jesu petulantiam & nequitiam exercuit, & idcirco miserrimè denique periit, in quæ mala ipsum inordinatus amor pecuniæ præcipitem dedit, in qualia & tu aliquando rues, nisi inordinatis tuis affectibus & passionibus maturè habenas iniicias, & strenuè easdem edomes.

Punctum IV. Considera modum & crudeli-

delitatem captivitatis Christi; Etenim postquam prostrati in terram resurrexerunt milites, & a Domino facta illis capiendi sui copia, non aliter atque rapaces & furentes lupi in innocentissimum agnum involarunt, insontissimum Dominum velut latronem exceperunt: pugnis onerarunt: fustibus & iudibus pulsarunt: thaumaturgas ejus manus tam arctè funibus constrinxerunt, ut & sanguis inter unguis protrusus sit: Sacratissimum corpus ejus terræ afflixerunt, pedibus conculcarunt, per torrentem Cedron canis instar raptarunt. O spectaculum miserabile! Compatere Domino tuo, qui amore tui tam arctè constrictus miserè adeò & crudeliter tractatur: Constringe tu eum vinculis & nexibus amoris, & amore ipsius omnium subigi & conculcari pedibus desidera, & erubescere atque confundere de superbia tua, quâ exiguas etiam humiliactiones & despectus fortè occurrentes cum tanta impatientia, querelis & murmurationibus suscipis.

MEDITATIO TERTIA.

De gestis in domo Anna & Caipha.

Punctum 1. Cælestis Magister Christus interrogatus ab Anna de doctrina sua respondet, se palam semper locutum fuisse, & in occulto docuisse nihil, eos proinde interroget, qui audierunt. pro quo responso a lapam sevissimam refert, cujus tu circumstantias sedulo expende. **Quis percutitur?**

Sum-

Summa atq; divina Majestas. à quo? à man-
cipio Diaboli. in qua parte corporis? in fa-
cie, cujus aspectu in coelis & homines & An-
geli recreantur. quo modo? pugno ità ve-
hementi, ut & dentes inde vacillarint, & sa-
cratissimus cruor copiosè per divinum os
atque nares profluxerit. apud quos? in præ-
sentia & conspectu plurimum gravissimo-
rum virorum. ob quam causam? citra om-
nem noxam & culpam, tui duntaxat causa,
ut ipse in se expiet, quod tu toties abutendo
facie tua promeritus es? quo animo hanc
tam diram alapā Dominus sustinuit? æquis-
simo, lætissimo sine ulla non vindicta mo-
do, sed & vindictæ specie, cum alias tamen
etiam multò minores injurias servis
suis irrogatas gravissimè sit ultus. Quam tu
ex hoc antecedente conclusionem deduces?
nimirum conclude, quod imposterum san-
ctius usus sis facie tua, ne novos Domi-
no tuo Colaphos impingas: Conclude, quod
nullas, quantumvis graves videantur, illatas
tibi fortè injurias velis ulcisci, sed omnes æ-
quissimo, lætissimòque ferre animo.

Punctum II. Principes Sacerdotum & to-
tum Concilium conveniunt in domo Cai-
phæ, & falsa testimonia undique conqui-
runt contra Dominum, & post extrema om-
nia tentata fateri nihilominus coguntur,
consilia & machinationes suas irritas esse, &
culpâ omni vacare Jesum: an non hæc su-
pre-

prema est Domini tui innocentia & irreprehensibilitas, utpote in quo nec invidissimi, perspicacissimi, sceleratissimi simulque inter suos gravissimi homines nihil reprehensione dignum invenire potuerunt. An & tua vita ita irreprehensibilis est? heu quoties alijs ratione tuâ vivendi offendiculo & scandalo fuisti! quàm multa etiam optimi amici tui, qui familiarius te utuntur, de te norunt, quæ laudem nullam merentur? nihil dicam de inimicis. hæc emenda, & in omnibus verbis & actionibus tuis proximo tuo præluere bono exemplo, stude juxta illud Christi monitum Matt. 5. 16. *Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona & glorificent Patrem vestrum qui in cælis est.*

Punctum III. Cum summi Sacerdotes nihil falsis suis testimoniis efficerent, Caiphas subdolè & fraudulenter sapientissimum Dominum aggreditur, & adjuro, inquit, te per Deum vivum, ut dicas nobis, si tu es Christus filius Dei. Matt. 26. 63. Et quamvis Christum minimè lateret, interrogationem hanc plenam dolo esse, & responsum suum pessimè acceptum iri, & mortis etiam ansam præbiturum, nihilominus seposito metu & respectu omni humano in solam majorem Patris sui gloriam intentus liberrimè respondet: *Tu dixisti: Veruntamen dico vobis, amodo videbitis filium hominis sedentem à dextris virtutis Dei & venientem in nubibus cæli.* Matt. 26.

v.64. Utinam tandem tam præclarum Seruatoris tui exemplum te doceret respectum omnem humanum exuere ! Cur toties apud te Deus cedere debet vili homuncioni, qui pulvis & cinis es? cur tantum apud te valet timor amorque hominum, ut in eorum gratiam tot tantosque gratiæ & gloriæ thesauros perdere non cures, & propriam inquinare animam, inquietare conscientiam, & tantarum vel ignis piacularis, vel ipsius etiam gehennæ poenarum te ipsum reddere obnoxium? Serio propone nunquam deinceps, quicquam vel mali facere vel boni omittere ex timore amoreve hominum.

Punctum IV. Caiphas audito Christi æquissimo responso scindit vestimenta sua, & blasphemavit, inquit, quid adhuc egemus testibus? ecco nunc audistis blasphemiam; quid vobis videtur? at illi respondentes dixerunt: Reus est mortis. tunc expuerunt in faciem eius, & colaphis eum ceciderunt, alij autem palmas in faciem dederunt dicentes: Prophetiza nobis Christe, quis est qui te percussit? Matt. 26. v. 65. &c. Adverte bene: Naturalis Dei filius, qui peccare non poterat, pro blasphemo habetur. Hæc sunt iudicia mundi, ob quæ tantopere turbaris. An non satius foret, ut recte vivendo neminem timeres, dicereque posses cum Paulo I. Cor. 4. v. 3. *Mihi autem pro minimo est ut à Vobis iudicer, aut ab humano die, qui autem iudicat me Dominus est.*

MEDI-

MEDITATIO QUARTA.

De accusatione Christi apud Pilatum
& Herodem.

Punctum I. Salvator tuus coram Pilato Præside à Principibus Sacerdotum tanquam maleficus in iudicium vocatur, accusationis Capita sunt: esse eum seductorem & concitatores plebis: Perduellem & rebellem Cæsari, ut qui prohibuisset illi dare tributum: Seditiosum Regem, & qui se ambitiosè fecerit Messiam & regem Judæorum. Quam eandem accusationem & apud Herodem instituunt, ad quem Principes Sacerdotum cum hoc suo captivo remiserat Pilatus. Christus autem & apud Pilatum & apud Herodem totus silet, nihil in sui purgationem in medium profert, licet omni ex parte innocentissimus. Cur hoc? nimirum ut hac ratione expiet multiplicia mendacia & excusationes, quibus toties obtegere conatus es defectus & culpas tuas, quando de iis à Superioribus tuis commonebaris. A quo itaque saltem animo feras, si quando à conscientia tuæ arbitro optimâ mente moneris aut reprehenderis: immo da operam ut quasvis etiam injurias & falsas accusationes, quas Deus evenire tibi permittit, patienter sustinere discas.

Punctum II. Multa Christum interrogat Herodes. Exempli gratia, num ipse sit, qui à mortuis resuscitavit Lazarum. num ipse
sana-

sanarit cœcum à nativitate, & his similia. desiderabat etiam fieri à Christo in sui gratiam miraculum aliquod; quod si faceret, promittit seipsum liberaturū & erepturum è manibus inimicorum suorum; Jesus autem qui videbat intentionem Herodis vanam esse, & ex mera curiositate ortam, Regi huic personæ licet tanta promittenti nec verbulo respondere voluit. 1. ut hac ratione satisfaceret pro tot tuis non ociosis solum, sed & noxiis verbis, quæ toties in aliorum gratiam effutivisti, & te doceret in verbis tuis parcum & tenacem esse. 2. ut consummaret opus redemptionis & plura amore tui pati posset, at tu è contrâ omnes patiendi occasiones declinare studes. 3. ut tu exemplo ipsius collata tibi à Deo gratiæ dona celare disceres, nec enim ipse gratiam suam miraculorum ostendere hoc loco volebat, licet vel maximè ut miraculum hîc aliquod patraret, necessarium videretur.

Punctum III. Herodes ignominiosè à se Christum repellit, jubetque albâ vestiri tunicâ & velut stultum ac stolidæ mentis hominem ex aula sua eijci; quod mandatum in gratiam Domini sui extemplo exequuntur aulici. Perpende tu, quanta hæc sit & quàm enormis ignominia, quòd divina illa atque infinita Sapiencia velut stulta reputetur & exhibeatur, idque à Rege, à tota ejus aula, in publicis compitis & plateis, ab innumera

mera concurrente multitudine hominum. Ecce ita à verbo æterno Patris, solvi oportet debitum, quod tu ambitione tua contraxisti, & quia toties te ob scientiam aliâque dona tua super alios vanè teipsum extulisti. Cœrce superbiam tuam, & sicut hucusque laudem & gloriam in ore hominum captasti; ita deinceps apud eosdem contemni & despici quare.

Punctum IV. Ab eo die Herodes & Pilatus in gratiam invicem redierunt, qui ante hæc inter se non leviter dissidebant ob temporalem jurisdictionem, quam alter alterius nonnunquam violabat: reconciliatus autem est Herodes, dum Pilatus tantisper juri suo cessit, & captivum Dominum tanquam Galilæum ad Herodem Galilææ tetracham remisit. Tam potens est humilitas in reconciliandis animis dissidentium. Ad hæc expende, quod per reconciliationem factam Pilatum inter & Herodem significetur, quæ ratione per Christi passionem Judæi & Gentes in unam Ecclesiam coituri sunt & totum genus humanum reconciliandum æterno Patri. Sed quandonam tu perfectus evades amicus Dei, & hujus amicitix impedimenta omnia removebis quod tantoperè desiderat Deus, & tibi tam proficuū ac necessariū est?

MEDITATIO QUARTA.

De ijs, quæ Domino acciderunt in domo Pilati.

Punctum I. Prætes Romanus quotannis circa

circa tempus paschale tenebatur unum ē
vinctis, quem vellent Judæi, dimittere, cui
consuetudini se accommodans Pilatus binos
Judæis proponit, alterum Barabbam, latro-
nem, prædonem, seditiosum & vinctum in-
signem, alterum Jesum, & eosdem interro-
gat, utrum ex his cupiant dimitti. O qua-
nam hæc comparatio? quam enormis igno-
minia & inexplicabilis Jesu tui despectio?
quæ vehementer aucta est, cum populus e-
jus electus legitimo Regi suo sceleratissi-
mum latronem præposuit, exclamavitque:
Tolle hunc & dimitte nobis Barabbam. Luc. 23.
v. 18. Quid tibi videretur? adhucne jure con-
quereris, si alij tibi præferantur? An non ar-
rogantia tua in causa est, ob quam Dominus
tuus tam vilipenditur? Considera quoque,
quod & tu sæpenumero Judæos imiteris, &
Barabbam Christo præponas, si quando plus
apud te momenti habet judicium tuum pro-
prium, quam præpositorum tuorum: plus
valet commoditas & sensualitas, quàm salus
& beatitudo: plus efficit caro quàm spiri-
tus, honor proprius, quàm gloria Dei.

Punctum II. Pilatus ut quovis modo fu-
rentem compescat plebem, jubet Christum
flagellari. totus itaque denudatur castissi-
mus ac verecundissimus Sponsus: alligatur
columnæ, & crudelissimè acerrimèque ca-
tigatur: à tota nimirum cohorte militum,
qui & natura robusti & efferati, & pecunia
insu-

insuper à Judæis corrupti erant, ut ad mortem usque Dominum caderent, ut si forte eum Pilatus absolveret, mori nihilominus cogeretur. Nec ipsi crudelitati defuerunt, sed alternatim pro libitu suo tenerrimum Dominum non aliter atque incudem pulsarunt. O quantos dolores tenerrimo illi & sensatissimo corpori ex virgineo sanguine formato intulerunt sævissimi illi atque fortissimi ictus! nec minimus etiam in sacratissimo illo corpore vacuum à vulnere & plagis locus reperiebatur, à planta pedis usque ad verticem capitis non erat in eo sanitas, sed ubique vulnus & livor & plaga tumens. frustratim etiam conscissa caro hinc inde dependebat, non alia erat Jesu tui facies, quam si sanguineo balneo lotus fuisset. In tanta tamen tyrannide & plus quam ferinâ crudelitate ac sævitia ne minima quidem adversus flagellatores querela audiebatur, quin potius identidem facie in coelum sublatâ, *quoniam, inquit, in flagella paratus sum.* Psal. 37. v. 18. Accede quæso & interroga dilectum tuum, quamobrem ita severè flagelletur, & respondebit, ob peccata & scelera tua. Tu es, qui colligasti virgas, & in manus militum tradidisti. Age itaque poenitentiam & sceleratos corrige mores, commissalque culpas operibus satisfactorijs expiare, seriò propone. Offer etiam corpus tuum ad quosvis morbos & dolores.

Pm

Punctum III. Hanc inhumanam & sævissimam flagellationem non mitior excipit coronatio; etenim petulantissimi milites nullius jussu sponte suâ, dirissimam ex acutissimis spinis plectunt coronam, & capitâ exhausti Jesu imponunt, & in cerebrum usque, ejusdem spinas fustibus adigunt, ut undique aculei promineant: in manum arundinem velut sceptrum dant in signum affectati Regni: illudunt: in faciem conspuunt: pugnis & palmis cædunt: pilos è sanctissimo Capite & barba vellunt, & ignominiosissime salutant: *Ave Rex Judeorum.* Mature hic expende, quis sit, qui tanto ludibrio habetur? nimirum Rex gloriæ: Supremus monarcha, verbo, Deus. à quibus? à creaturis suis, quas pulicis instar momento conterere & in nihilum redigere posset. Quocirca statue deinceps vitam tuam in omni dolore & despectu absolvere. Considera quoque, qua de causa tantos in sacratissimo capite suo cruciatus sustineat servator tuus, videlicet, ut te doceat obstinatum ac pervicax caput tuum quod maximam partem in actionibus tuis pro regula habes, edomare & frangere, sedulo hanc lectionem edisce, quia valde tibi necessaria est.

Punctum IV. Hac ratione exceptum Dominum Jesum populo proponit Pilatus & ait: Ecce homo. videte quæso, an adhuc hominis formam gerat? certè miserabilis hæc
Christi

Christi facies etiam saxa & marmora emollire valuisset, nec tamen emolliti sunt Judæi sed magis exacerbati clamare cœperunt: *crucifige, crucifige eum.* Joan. 19. v. 6. insuper & minari Pilato, quod si dimitteret eum, accusaturi ipsum essent apud Cæsarem: timore itaque ingratiæ Cæsaris percussus Pilatus tandem Crucis sententiam pronunciat in innocentissimum Jesum. Hic omnia miscentur, undè & tu diversos elice affectus: Compatere afflictissimo Jesu tuo: refrena pravos affectus, qui ut in Judæis patet, excæcant & indurant mentem: detestare respectus humanos: ac denique Pilato te offer, ut te loco Christi ad crucem condemnet, utpotè nocentem pro innocente.

MEDITATIO SEXTA.

De bajulatione crucis, crucifixione & morte Christi.

P*ractum I.* Quanquam latronum cruces à Lictoribus deferuntur, ad locum supplicij, debilissimus tamen & totus exhaustus Christus cogitur crucem suam ipse eodem deferre. Vide, quâ ratione è Prætorio Pilati procedat, totus capite & vultu cruentatus, lassus & vacillantibus pedibus hinc illinc offendens, septies sub crucis onere fatiscens, ac sanguinolentis pedibus vestigia plateis imprimens. Surge anima mea, & quemadmodum S. Veronica sudarium Domino porrigit, ita & tu Cor tuum porrige, ut passionis
suar

suæ effigiem in eodem efformet. Crucem quoque tuam, sive externa illa sit sive interna, patienter & fortiter portando Dominum tuum sequere, tibi que illud dictum cogita: *Qui vult post me venire abneget semetipsum & tollat crucem suam quotidie & sequatur me.* Luc, 9. v. 23.

Punctum II. Cum primùm Virgineus Sponsus pervenit ad montem Calvaria, continuo milites sacram ei togam inconsutilem desuper contextam per totum immanitate incredibili detrahunt atque ita & spineam coronam commovendo novum ei atque immentum afferunt cruciatum, quin etiam vulnera omnia violenta togæ detractioe renovant. Adhæc perpende, quantum verecundissimo Domino dolorem incusserit tam propudiosa coram tot millibus hominum denudatio. Ita nudus in crucem deijcitur, manus pedesque (in quibus acutissimus esse solet sensus ob venarum, nervorumque concursum) terebrantur, obtusisque clavis perfodiuntur, ac cruci denique configuntur. Quam impetuosè in sublimè extollunt crucem? quam immaniter in præparatam labi permittunt serobem? quam immiseri-corditer totum corpus concutiunt, conqual-santque? Tu mea anima, seriò scrutare, quamobrem manus pedesque Domini tui tam crudeliter arteque confixi sint cruci, videlicet, quia toties tu manibus pedibusque tuis

in eisdem contemptum ac despectum abusus es, vide, in quo, & emenda, & te quoque per timorem amorisque Dei, Domino tuo confige.

Punctum 3. Considera extremam delusionem & ignominiam quâ Dominus tuus e cruce pendulus perstringitur. Locus crucifixionis est mons Calvaria in publico positus, in quo, supplicio affici consuevere fures & latrones. Dies est paschalis, quo Judaei ex universa Patria confluere soliti sunt, ut hac ratione mors ejus ignominiosissima pluribus fiat manifesta. Tempus est meridianum, quo clarius miseria ejus & afflictio perspicui ab universis posset. Civitas, juxta quam morte defungitur, Solyma est, in quam non multis ab hinc diebus solennitate atque triumpho maximo fuerat introductus. Poenae socij bini sunt latrones, inter quos medius tanquam eorum Dux ac signifer pendet. Ecce tot opprobrijs afficitur Jesus tuus, ut te gloriae suae coelestis participem haeredemque efficiat. I nunc, & omnes injurias unquam tibi illatas confer, & vide, quam nullâ ratione cum injurijs Jesu tui amore tui crucifixi comparari possint, & tamen aut obmurmuras aut contristaris, & viam omnem ac modum extenuandi crucem tuam inquiris, cum Jesus tuus tuam amplificandi modum exquirat. Erubescere impatiens caput. Nulla tibi querendi causa
suppe-

suppetit, qui nondum in crucem actus es, quemadmodum Jesus tuus. Immo si jam in crucem actus esses, eandem jure meritissimo ob peccata & scelera tua sustineres.

Punctum 4. Postquam septem à Domino tuo prolata in Cruce verba sincerè perpendifti, considera, quemadmodum inclinato capite emittat spiritum. moritur in extremâ pauperie: lectus agonizantis crux est: Corona spinea pulvillus: decurrens undique cruor. Iodices: nec aliud quicquam linteaminum præsto est, quo nuditas ejus veletur, & tu adhuc temporalibus inordinatè adhærescas? moritur inter Principum Sacerdotum fannas & opprobria: alios juvit, seipsum juvare non potest: *Si filius Dei es, descende nunc de cruce.* Matt. 27. v. 42. non sic mi Jesu, non descende, sed in cruce persevera, ut nos exemplo tuo condocer facias perseverare usque in finem. Moritur in acerbissimis cruciatibus corporis, & extrema desolatione animæ. O, quantum igitur esse precium animæ hominis oportet, pro qua Dei filius vitam suam infinitè pretiosam impendere non recusavit. Vide ut & tu amore Jesu tui mori paratus sis; amor enim amore compensandus est mors, morte. Vide, nè animæ tuæ jacturam facias, quam tanto pretio Servator tuus redemit, quin potius omnibus viribus collabora, ut & proximi tui animam lucreris.

MEDITATIO SEPTIMA.

De ijs, quæ post Christi mortem contigerunt, & de ejusdem sepultura.

Punctum I. Postquam creator crudeli fato extinctus est, omnes creaturæ morti ejusdem indoluerunt: Sol pleno die obscuratus est, quia lux mundi occubuerat; petra dissiluerunt, atque ad eò & saxa, Christum filium Dei confessa sunt, dum homines de eo silebant: velum templi in duas partes scissum est, quia finem accepit lex antiqua, & aditus patefactus est ad sancta sanctorum. Terra mota est, & ob tam crudele Judæorum facinus cohorrui: Sepulchra aperta sunt, & ipsi mortui cadaver Domini sui quodammodo amplecti velle visi sunt. anima mea luge cum lugentibus, probè enim nosti, quid alias profatus sit Dominus tuus. *Matt. 5. v. 5. Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur.* An non justam fatis lugendi causam habes, cum fato abs te discedat Dominus tuus, sponsus tuus, Magister tuus, optimus amicus tuus? An non ploratu dignum est, quòd tot tuis sceleribus mortem consciveris Deo tuo? quòd hodie dum idem ipse Deus tam varijs atque enormibus flagitijs passim ad iracundiam provocetur? quòd tot millia animarum ad extremam perficiem & interitum ruant? Hæc & similia perpende & facile à risu, jocis & nugis tibi temperabis.

Par

Punctum II. Jam mox fructus passionis Christi patescit, dum peccatores ad frugem & Deum redeunt percutientes pectora sua: justi animantur & confortantur. Joseph ab Arimathia nobilis Decurio, clandestinus hucusque Christi cultor & discipulus, licet & oculis & auribus usurparit summorum Sacerdotum totiusque plebis furorem & vesaniam contra Christum, adeoque merito sibi timere posset, quisquis pro Christo staret, jam tamen metu omni deposito audacter accessit ad Pilatum & petijt corpus Jesu: preciolam quoque sindonem coëmit, quo corpus illud involveret. Similia præstitit Nicodemus & ipse nobilis ac Princeps Scribarum ac Legisperitorum, qui ad centum libras aromatum atque unguentorum preciosorum mercatus eas attulit in montem Calvariaë ut Domini corpus iisdem ad sepulturam condiretur. Tu gratias age cœlesti Patri, qui tam providè sollicitus est de honore filij sui atque ità continuo post ejusdem obitum incipit eundem exaltare & honorare: Exue quoque & tu respectum omnem humanum, & imperterritus aggredere, quicquid à te Dei tui major honor & gloria requirit, dicque cum Paulo: *In quo quis audeat, audeo & ego. 2. Cor. II. 21.*

Punctum III. Josephus & Nicodemus ope famulorum suorum ac B. Joannis quam reverentissimè tollunt de cruce corpus Do-

mini, atque illud in sinu afflictissimæ matris reponunt. O quanta hanc ex una parte tristitia invasit, dum sacrosanctum atque innocentissimum corpus filij sui vidit tam miserè atque crudeliter excarnificatum, quod illa tam blandè ac dulciter enutrierat, ex alia verò parte collaudavit atque extulit amorem ejus, quo illectus tanta pati, tamque acerbo defungi fato pro salute mundi voluit. Accede mi Christiane, & primum à Beatissima Virgine veniam pete quod dilectissimi filij ejus mortem procuraris, tum maximâ quâ potes gratissimi animi significatione omnia Salvatoris tui membra exosculare, & membrorum tuorum delicta deplora, & emendationem sponde. Verbi gratia inchoando à pedibus dic: mi Jesu gratias tibi ago & exosculor sacratissimos pedes tuos pro me clavis perforatos: heu doleo, & ingemiſco, quòd toties pedibus meis abusus sim in decurrenda via vanitatis, non committam ultrà in æternum, &c.

Punctum IV. Considera, quâ ratione viri isti sancti clavos, coronam & cætera similia tanquam pretiosissimas reliquias & instrumenta redemptionis humanæ piè venerati sint & asservarint. quo pacto abluerint cadaver, & munda sindone involuerint, atque summa devotione ac veneratione in sepulchrum intulerint. Ubi etiam sepulchri adjuncta perpende, & similibus exorna cor
 tuum,

tuum, in quod toties non mortuus, sed vivus Jesus tuus reconditur: videlicet, quod alienum fuerit: quod novum, in quo nondum quisquam positus fuerat: quod è petrà excisum: quod linteis, myrrha ac preciosis alijs unguentis instructum: quod clausum lapide atque signatum: tale & cor tuum esse convenit, ut amet paupertatem, exuat veterem hominem, nullam admittat creaturam, aut amore inordinato prosequatur: ut sit cõstans instar petrà, mundum instar syndonis, amet myrrham pœnitentiæ, spiret odorem bonæ atque exemplaris vitæ, cautum atque sollicitum in custodiendis sensibus exterioribus.

PARS SECUNDA.

Declina à malo.

DE SUMMA CORDIS PURITATE & vacuitate à vitijs.

Cum vera Sanctitas, ex mente D. Dionysij Arcopagitæ, sit ab omni scelere libera, & omninò perfecta & omni ex parte immaculata puritas, primùm tibi ob oculos ponam, quàm purus à vitijs & nitens esse debeat perfecti Christiani animus, tum queis virtutibus idem esse debeat ornatus, exequar. Cæterum valdè delicata & subtilis est cordis mundities, quam Evangelicus Magister no-